



خواجه در این ناحیه به دست اشخاصی کشته شده و اهالی منطقه به قصد تکریم او را بر بالاترین نقطه کوه به خاک می سپارند و برای او مقبره‌ای می سازند. بنای مقبره اتاقی ساده است که در میان آن گور بزرگی وجود دارد. اندازه گور قرار است به ما بگوید که مرد بزرگی در اینجا به خاک سپرده شده است و اشاره به رسمی دارد که مقبره بزرگان را بزرگ‌تر از سایر قبرها می ساختند. این بزرگ حاجات زائران خودش را هم برآورده می کرده است و زائران برای اینکه بدانند نذرشان قبول می شود یا نه دست خود را در حفره‌ای که در قسمت بالای گور وجود داشته می کردند و اگر چیزی مانند پر پرنده‌ای در دستشان قرار می گرفت حاجت روا می شدند و اگر نه باید دست خالی از کوه باز می گشتند. مشابه این رسم به شکل دیگری هم وجود داشته.

#### • یک عاشقانه سنگی

رد کوه خواجه را به جز ادیان، در بین کتاب‌ها نیز می توانید دنبال کنید. همانطور که در ابتدا گفته شد، کوه خواجه نام‌های متعددی دارد و یکی

**اهالی سیستان آن  
وقت‌ها که به هامون  
می شد دریا گفت، با  
«توتن»های نی به  
سمتش می رفتند و  
حالا جاده‌ای از سینه  
داغ و خشک هامون  
گردشگران را به آن  
می‌رساند**

شرقی غربی با دید از سمت شرق، به شکل بشقاب کشیده وارونه است. ارتفاع این کوه دوزنقه‌ای که در سال‌های پرآبی، مانند جزیره‌ای در دریاچه هامون بود، از سطح دریا ۶۰۹ متر است.

با این وجود به باور مردمان گذشته سیستان برای آشنایی با کوه خواجه بهتر است سری به دنیای افسانه‌ها و داستان‌های کهن بزنیم. قصه‌هایی که به نشان یافته‌های باستان‌شناسی مربوط به دوره‌های تاریخی متفاوت است و بین مسلمانان، مسیحیان و زرتشتیان مقدس و محترم است.

#### • سر کوه بلند فریاد کردم

کوه خواجه میان ما مسلمانان هم دارای اهمیت است. بر بالای این کوه مقبره‌ای وجود دارد که در بین اهالی این استان به «خواجه مهدی» معروف است. در روایت‌هایی که از این خواجه نقل شده آمده است که این خواجه یکی از علویان یا دوستداران حضرت علی (ع) بوده است و برای نجات از گروهی که او را تعقیب می کردند با کاروانی از مردان سیستان همراه می شود.